

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

'Ανατόλ Φράνς και Πουανκαρέ

'Ο 'Ανατόλ Φράνς δέν ἐγγώνευε καθόλου τόν πρό μῆνός παρατη-
θέντα Γάλλο προδιπορωγῶ Πουανκαρέ. Ὡστόσο, κάθε φορὰ πού γι-
νόταν συζήτισις γι' αὐτόν ἔλεγε ὅτι, παρ' ὅλη τήν ἀμοιβαία ἀντιπά-
θειά τους, ὁ Λωρραίνος πολιτικός τοῦ εἶχε φροθὶ κάποτε μ' ἔξαιρεσι-
ζὸ τὰ κτ κτ ἀνέφερε τὸ ἀκόλουθο ἀνέκδοτο:

«Βρισκόμασθε—ἔλεγε—στὸ δεύτερο ἔτος τοῦ πολέμου, ὅταν μίς
μέρα ἔλαβα ἀπὸ τὸ μέτωπο ἀπὸ κάποιο στρατιώτη καταδικασμένο εἰς
θάνατον ἐπὶ ἐγκαταλείψει θέσεως ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ, μιά ἐπιστολὴ
γεμιστὴ ἀγωνία. Ὁ Φοιχὸς αὐτός στρατιώτης ποὺ μοῦ ἦταν ἐντε-
λὸς ἄγνωστος, μοῦ ἔγραψε ἀπὸ τὴ φρουρὰ του καὶ μοῦ ἔλεγε ὅτι
νὰ εἶχε ἀγαπήσει ἀπὸ τὰ ἔργα μου. Γι' αὐτό, πρὶν τοιφεμιστῆ, ἤθελε
νὰ με ἀποχαριστήσῃ. Τὸ γράμμα αὐτὸ με συγκίνησε ἔξαιρετικά. «Ε-
πειδὴ δὲ ἀκριβῶς δέν μοῦ ζήτησε νὰ μεσολάβισω γι' αὐτόν, νόμισα
πὼς εἶχα καθῆκον μου νὰ φροντίσω γιὰ τὸν σῶσω. Ἐργαζαμὰ λοι-
πὸν στὸν Πουανκαρέ, ὁ ὁποῖος ἦταν τότε Πρόεδρος τῆς Δημοκρα-
τίας, καὶ τοῦ ζήτησα νὰ δώσῃ χάρις στὸ στρατιώτη
αὐτό. Πολλὲς ἡμέρες ἐπέρασαν χωρὶς νὰ λάβω
καμμιά ἀπάντησίν του. Τέλος ἕνα πρωτὶ, ἔλαβα μιά
ἐπιστολὴν του, στὴν ὁποία μοῦ ἔγραψε ὅτι λύσαντα
πολλὴ ἐπειδὴ δέν μποροῦσε νὰ με εὐχαριστήσῃ, γι-
ατὶ, πρὶν ἀκόμα λάβῃ τὸ γράμμα μου, εἶχε ζήτησει
κ' εἶχε μελετήσει τὴ δικαιογραφία τοῦ στρατιώτη,
μ' ὅτι εἶχε κρίνει δίκαιο νὰ τὸν δώσῃ χάρις γιὰ ἕνα
παράπτωμα πού δέν ἄξιζε τίς τρομερῆς τιμωρίας
ποῦ τοῦ εἶχαν ἐπιβάλῃ οἱ στρατιώται. Προσέθετε
δὲ στὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς, πὼς ἦταν ἐντυχίς,
γιατὶ ἡ ἀπόφασίς του αὐτὴ σινέπαινε με τὴν ἐπι-
θυμία μου. Ἐτοί οἱ εὐγενέστατος Πουανκαρέ ποῦ
ἔκανε τὴ χάρις πού τοῦ ζήτησα καὶ με ἀτήλαστος
συγχρόνως, κάθε ὑποχρεώσεως κ' ἐγγνωμοσίνης...»

'Η ἔξαφάνισις τοῦ Χάμσου

'Ο Κνωτὸ Χάμσου, παρ' ὅτι τὰ τὰ ἔβδωμῆντα
χρόνια, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε ἀκόμα ἀγνώρις καὶ ἀ-
κωνώνητος, ὅπως τὸν καιρὸ πού ἦταν ἀλήτης καὶ
γυρίζε, ἀλλάζοντας κάθε μέρα καὶ ἐπάγγελμα, σὲ
ὅλες τὶς πόρεις τῆς γῆς.

Ὅπως ἐγράφη καὶ στὸ περασμένο φύλλο, στίς
4 τοῦ παρελθόντος Ἀγούστου ἐπρόκειτο νὰ ἐορ-
τασθῇ ἡ 70στὴ ἐπέτειος τῆς γεννησεῶς του. Μά
ὁ μέγας μυθιστοριογράφος, θέλοντας ν' ἀποφύγῃ
τίς ἐπίσημες τελετές, τίς προσφωνήσεις, τίς προ-
πόσεις, τοὺς λόγους, τοὺς δημοσιογράφους καὶ
τοὺς φωτογράφους, ἔσπευσε νὰ ἔξαραινοθῇ ἀπὸ
τὴν προηγουμένη μέρα ἀπὸ τὸ σπίτι του, χωρὶς νὰ
πῆ ὅτι κανένα πού πηγαίνει.

Ἐτοί, ὅταν τὴν ἄλλη μέρα, ἐπίσημοι καὶ ἀνεπίσημοι, ἐπῆγαν ἐν
πομπῇ καὶ παρατάξι στὸ σπίτι του, βρῆκαν τὴν πόρτα του κλειστὴ
καὶ οὔτε οἱ συμπαιριώται του δημοσιογράφοι, οἱ ὁποῖοι ἄρχισαν ἀμέ-
σως νὰ τὸν ἀναζητοῦν παντοῦ, κατόρθωσαν νὰ τὸν βροῦν πονθενά!

ἤσυχη, με τὴν ἀσπίλη, τὴν ἀμόληνη ἀνάμνησις ἐνὸς ἀγαπημένου προ-
σώπου, πού τὸ σκεπάζει περὶ τὸ χῶμα. Καὶ σεις θελήσατε με μὰ πο-
ταπῇ, μιά χαρακτηριστικὴ κακία, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσετε, ποιὸς ἔξερι,
ποιὰ γέλοια κ' ἀνόητα ἀισθηματὰ σας—γιατὶ πρέπει νὰ παραδεχθῆτε
ὅτι ποτὲ σας δέν μ' ἀγαπήσατε πραγματικά, ἀφοῦ δέν ἐδιστάσατε νὰ
με πληρώσατε τόσο σκληρὰ—θελήσατε, σὰς ἐπαναλαμβάνω, νὰ μοῦ
καταστρέψετε τὸ ὄνειρο αὐτό, τὸ μόνο ὄνειρο τῆς ζωῆς μου... Εἴ-
σαστε χεδαῖος, νίρε!... Ὁ Πέτρος ἔξαγόρασε τὰ σφάλματά του
μὲ τὸν πῦρ ὄραιο καὶ ἐνόησε θάνατο! Νὰ εἶσατε βέβαιος ὅτι κατὰ
τίς τελευταῖες του στιγμῆς ἡ σκέψις του αφερούργε σὲ μένα. Ὁ Πέ-
τρος σινεπαῖς ἔχει ἔξαγαινοθῇ ἀπέναντί μου... κ' ἐξακολουθεῖ ἀκόμα
νὰ τὸν ἀγαπᾷ ὅπως πρῶτα, περισσότερο ἀπὸ πρῶτα... Ναί, θὰ τὸν
ἀγαπᾷ ἀιώνια!... Ἐπρόδωσατε τὴ μνήμη
ἐνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος σας θεωροῦσε ἀπὸ
τοὺς καλύτερους φίλους του... Εἶσατε ἐνὰς
ἀνανδρῶν!...

Καί, δείχνοντάς του τὴν πόρτα, τοῦ
εἶπε με τόσο κατηγορηματικῶς:
—Ὅχιστε... Περάσατε ἔξω!...
Ὁ Γκαστιὸν Λερονὶ χαμῆλωσε ντρο-
πισμένος τὸ κεφάλι του καὶ, ἀνοίγοντας
τὴν πόρτα, χάθηκε μέσα στὴ βροχὴ καὶ
τὸ σκοτάδι τοῦ φθινοπωρινοῦ βροαδιοῦ...

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Εἰρήνη ἐμπνέουσα .. πόλεμον

Στὰ 1914, ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Κάμ, ὁ καὶ ὀργανιστῆς τότε τοῦ
'Ελληνικοῦ στόλου, σὲ μίαν συναντήσεσιν σὲ κατὰ Ἀθῆναικὸ σπίτι,
συνελήφθη ἑτοιμοτραπὸν, μέσα στὸ λουτρό, με τὴ θαλαμηπόλο τοῦ
σπιτιοῦ, ἡ ὁποία λεγότανε Εἰρήνη.

Ἐγινε τότε πολὺ μεγάλος θόρυβος ἐστὴν Ἀθήνα γιὰ τὸ σκάνδαλο
αὐτό, ἔγραψαν ἡ ἐφημερίδες καὶ ἡ σάτιρα ἔδωσε κ' ἐπῆρε.

Ἐτιγχε μάλιστα τὸ σκάνδαλο αὐτὸ νὰ σιμπετῆσῃ με τὴν ἐορτὴ τῆς
'Αγίας Εἰρήνης καὶ μιά ἐφημερίδα ἔγραψε:

«Σήμερα ἐπὶ τῆς ἐορτῆς τῆς Ἁγίας Εἰρήνης ἐορτάζει ἡ κ...
Κάμ!...»

Ὅταν τὸ διάβασε αὐτὸ νὰύαρχος, ἔγινε ἔξω φρεσὸν καὶ ἀπει-
λήσατο νὰ βομβαρδίσῃ τὴν Ἀθήνα! Τὴς ἀπειλὰς τοῦ ναύαρχου τὰς
ἐπιληροφρηθῆ ἀσήμερον ὁ μακαρίτης Γεώργιος Θεοτόκης, ὁ ὁποῖος
εἶπε:

— Περιέργο!... Ὅτε ἡ Εἰρήνη δέν τοῦ κατηύνασε τὴν...
κακίαν τὸν ὄρη!...

Ὁ κ. Σπ. Μερκουρῆς περὶ .. μακροήμερέυσε

Στὴν καλῆν ἑποχὴν ὁ κ. Σπῆρος Μερκουρῆς καὶ
ὁ μακαρίτης Γαβροηλίδης ἦσαν φίλοι ἀχώριστοι.
Μιά περὶ τὴν τῆς ἀπενταρτίες τοὺς καὶ μιά
γλυκίοντα ὅταν εἶχανε παρὰδεδ.

Καὶ τίς δυσκόλες ὅμοις ἡμέρες τῆς ζωῆς των,
ἔπος καὶ τίς καλὲς τίς περνοῦσαν με γέλια καὶ με
ἐπιθυμία.

Μά ἀπὸ τίς πολλὲς φορὲς πού τρώγανε ἐστὴν
Κηφισιά, δέν εἶχαν τίποτε ἄλλο στὸ τραπέζι τοὺς
παρὰ σέκα, σταφίδες, καρφῖδα, χοιρινάδες, φουν-
τοπινα καὶ ἄλλα ξηρὰ φρούτα, τὰ ὁποῖα εἶχε ἀγο-
ράσει ὁ Γαβροηλίδης.

— Ἐ, αὐτὰ θὰ φάμε μόνον; τὸν ρώτησε ὁ
Μερκουρῆς.

— Ἀιτάτα! ἀπάντησε ὁ Γαβροηλίδης.

— Μὰ μποροῦνε νὰ φάμε μοναγὰ μ' αὐτὰ;

— Βεβαίως, τοῦ εἶπε καί ὁ Γαβροηλίδης. Τὰ
φρούτα εἶνε ἡ καλύτερη τροφὴ γιὰ τὸν ἄνθρωπο.
Γιὰ κίτταξες τίς μαμουδες, ὅλο καὶ ξηροῦς καρ-
ποῦ τρῶνε καὶ γίνονται εἰκάνητες, ζωηρές, ἔξυ-
πνες καὶ ἴσων ἀρετὰ χρόνια...

Τότε ὁ κ. Μερκουρῆς τὸν δέξομε καὶ τοῦ
εἶπε:

— Νὰ σοῦ πῶ ἐγὼ μιά τροφὴ πού μπορεῖ νὰ
σὲ κἀνῃ νὰ ζῆσις διακόσια χρόνια;

— Διακόσια χρόνια!...

— Καὶ ὅχι μοναγὰ αὐτό, ἀλλὰ καὶ νὰ ταξεί-
δεσις ἄλλοι μέσα μεταφορικὰ καὶ νὰ μὴν ἔχῃς
ἀνάγκη οὔτε ἀπὸ βατόρια, οὔτε ἀπὸ σιδηροδρόμους.

— Καὶ ποῖα εἶνε ἡ τροφὴ αὐτὴ;

— Τὰ ψοφίμα! τοῦ ἀπάντησε ὁ κ. Μερκουρῆς. Γιατὶ ἂν ἡ μαί-
μοδες πού τρῶνε τὸς καρποὺς ἔχον τὴν ιδιότητα πού λέξ, τὰ κορ-
κα πού τρῶνε ψοφίμα ζῶνε τριακόσια χρόνια!...

Κόκκαλο ὁ φροστωμένος Γαβροηλίδης.

Ἐνας ἡρωϊκὸς θάνατος

Στὴ μάχη τοῦ Κιλίς, στὰ 1913, κάποιος συνταγματάρχης ἐκάλε-
σε ἕνα ἑφεδρὸ ἀντιπολοχαγῶ, πού ἦταν συνδιολοχαγὸς ἐστὴν ἐπαρ-
χία του, καὶ δειχοντάς του τὸ πρῶτο Βουλγαρικὸ ὄχημα, τοῦ
εἶπε:

— Κόριε ἀντιπολοχαγέ, ἐνόσω κἀθῶνται αὐτοὶ ἐκεῖ, θὰ μὰς ἐνο-
χλοῦν. Πρέπει νὰ τοὺς διώξετε τὸ ταχύτερον καὶ νὰ καταλάβετε τὸ
ὄχημα.

— Νὰ τὸ καταλάβω, κόριε συνταγματάρχα, ἀπάντησε ὁ ἀντιπο-
λοχαγὸς, τοῦ ὁποῖου διουχῶς μὰς διαφενέγει τὸ ὄνομα.

— Νὰ σὰς ἰδοῖ! εἶπε ἔφη ὁ συνταγματάρχης.

Ὁ ἑφεδρὸς ἀντιπολοχαγὸς ἐξαφροδίσθη, ἐμπῆρε ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ
λέγου του καὶ ἐβάδιε πρὸς τὸ ὄχημα, ἀκολούθημενος ἀπὸ τοὺς
στρατιώταις του. Ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ, στάθηκε μπρὸς στὸ ὄχημα,
καὶ ἀδιάρως, ἀμφομῶς, ἀνὰ νὰ βροικοταν σὲ κανένα δωματίο, ἡ
σὲ κανένα σαλόνι, κατίσασε τὸ ξίφος του καὶ γίγισε νὰ ἰδῇ ἂν τὸν
βλέπῃ ὁ συνταγματάρχης του.

Δέκα πεντε σφαῖρες καὶ ἄλλοι τόσοι
λοχισμοὶ ἐκ μέρους τὸν Βουλγαρῶν ἔ-
κανε κόκκαλο τὸ σῶμα του!

Οἱ ἄνδρες τοῦ λόγου του τότε ἔξα-
γοισμένοι γιὰ τὸν θάνατο τοῦ ἀντιπο-
λοχαγῶ των, ὤρμησαν καὶ ἐσοχίωσαν ὅ-
λους τοὺς Βουλγαρῶν τοῦ ὄχηματος.

Ἐτοί τὸ ὄχημα κατελήφθη καὶ
δέν ἐμπόδιζε πλέον τὸν στρατὸν μὰς τὴν
προέλασιν. Ὁ ἀτιγὸς ἀντιπολοχαγὸς
σκοτώθηκε με τὸ μεδίαιμα στὰ χεῖλη!...

